

Teknoloji Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

EE-302 Mikroişlemciler

Motor Kontrol Uygulamaları

11. Hafta

• Bu bölümde DC motor, step (adım) motor ve R/C tipi servo motorlar hakkında bilgi verilmiş ve ardından her tip motor için birer uygulama gerçekleştirilmiştir.

DC MOTOR

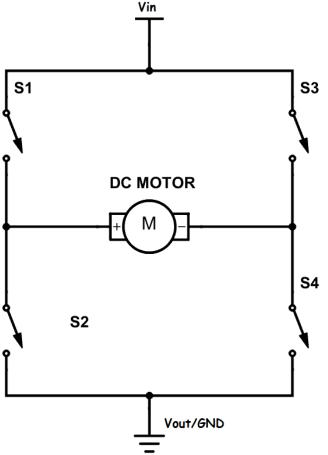
• DC motorlar endüstride uzun zamandan beri çok kullanılan motor tipidir. DC motorlar manyetik alan içine içinden akım geçen telin konulmasıyla meydana gelen kuvveti kullanma prensibiyle dönmeyi sağlarlar. Diğer elektrik motor türleri de bu temel prensibi değişik donanım özellikleriyle kullanır. DC motorlar, sabit bir mıknatıs ve içinde bir rotor içerirler.

DC Motor

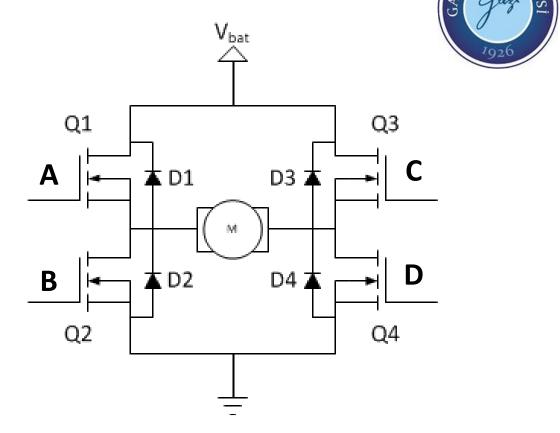

DC motorları direkt olarak mikro denetleyici çıkışı ile süremeyiz. Bu nedenle sürücü devreler kullanılır. DC motorların sürücü ve yön kontrolü için H-köprü devreleri kullanılır. Köprü devreleri genelde transistör ile yapılır. Fakat hem yön hem de hız kontrolü için köprü devrelerinde transistör yerine MOSFET kullanılabilir. Şekil 'de verilen MOSFET'li, bir H-Köprü devresi ile kontrol uçlarına Tablo'da verilen lojik değerler uygulandığında istenen ileri, geri, dur, serbest konumları elde edilir. Yine A ve D veya B ve C MOSFET çiftine uygulanan gate sinyali PWM mantığına göre kontrol edilirse motorun hızı da kontrol edilmiş olur.

DC Motor

Şekil'deki diyotlar, DC motor tarafından oluşabilecek ters EMK'nin (Elektro Motor Kuvveti) devre elemanlarına zarar vermesini önlemek için kullanılmıştır. Bu iş için BA159 hızlı diyotu gibi diyot modelleri tercih edilir. Tüm MOSFET'ler TTL/CMOS çıkışları ile sürülemez. Sadece bazı MOSFET'ler TTL/CMOS uyumludur. Bu nedenle ya TTL/CMOS uyumlu MOSFET kullanmak gerekli ya da MOSFET sürücü entegreleri kullanmak gereklidir. MOSFET sürücü entegreler olarak MAX620/621, ICL7667, MAX8552 gibi sürücü entegreler kullanılabilir. Fakat çoğu DC motor kontrol uygulamasında Şekil'de verilen H-köprü sürücü devrelerini içinde barındıran entegre elemanlar kullanılır. L293, L298, L6201, L6202, L6203 veya LMD18200 gibi entegreler DC motor sürücü için kullanılabilir. Bu bölümde DC motor kontrolü için L298 entegresini inceleyeceğiz.

A	В	C	D	Motor Durumu		
1	0	0	1	Saat yönünde döner		
0	1	1	0	Saat yönünün tersine döner		
1	0	1	0	Motor durur (OFF)		
0	0	0	0	Motor boşta		

L298 DC Motor Sürücü Entegresi

L298 DC motor sürücü entegresi, içinde iki adet transistörlü sürücü devre barındırır. Sürücü devrelerin ilki A, ikincisi B olarak isimlendirilmiştir. Böylece aynı entegre ile 2 adet motor kontrol edilebilir. Çalışma gerilimi 46V'a s. Çıkış akımı ise 4 Amper'e kadar çıkmaktadır. Entegre aynı

zamanda aşırı ısı korumasına sahiptir. CURRENT SENSING B **OUTPUT 4** OUTPUT 3 INPUT 4 ENABLE B INPUT 3 LOGIC SUPPLY VOLTAGE Vas Multiwatt15 GND INPUT 2 ENABLE A INPUT 1 SUPPLY VOLTAGE V₈ OUTPUT 2 OUTPUT 1 CURRENT SENSING A

TAB CONNECTED TO PIN 8

Bu entegrenin pin isimleri soldaki tabloda verilmektedir. L298 entegresinden Input girişlerine verilen lojik değerler (0,1) ile motorun ileri, geri, stop veya boşta olma durumları belirlenir. Bu durumlar sağdaki tablo'da verilmiştir.

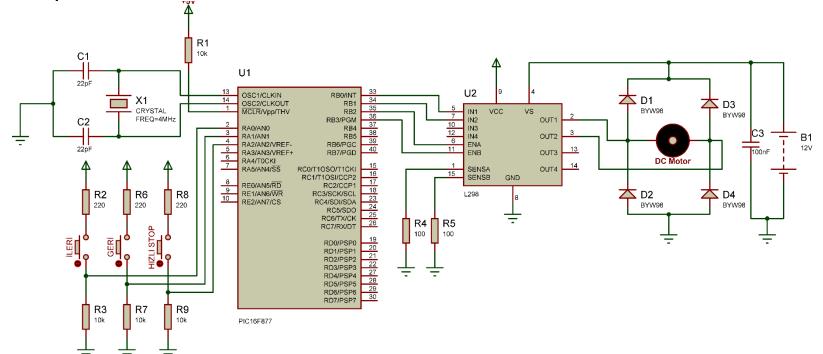
Pin No Pin İsmi		Açıklama			
		Bu pin'ler şaseye bir direnç ile bağlanır. Motordan			
1,15	Sense A, Sense B	geçen akımı kontrol etmek için kullanılır.			
2,3	Out1, Out2	A köprü devresinin çıkış uçları.			
		Motor beslemesinin + ucu. Bu uç 100nF'lık			
4	Vs	kondansatör ile şase ucuna bağlanmalıdır.			
5,7	Input1, Input2	A köprü devresinin TTL kontrol uçları.			
	Enable A, Enable	Entegre içindeki köprü devrelerini (A ve B)			
6,11	В	aktif etme pin'leri.			
8	GND	Şase ucu.			
		L298 entegresi besleme gerilim ucu. Bu uç 100nF'lık			
9	VSS	kondansatör ile şase ucuna bağlanmalıdır.			
10,12	Input3, Input4	B köprü devresinin TTL kontrol uçları.			
13,14	Out3, Out4	B köprü devresinin çıkış uçları.			

Köprü Devresi	Girişler	Durum	Köprü Devresi	Girişler	Durum
	Enable A=High Enable B=Low Input1=High Input2=Low	İLERİ	B Köprü Devresi	Enable A=High Enable B=Low Input1=High Input2=Low	İLERİ
A Köprü	Enable A=High Enable B=Low Input1=Low Input2=High	GERİ		Enable A=High Enable B=Low Input1=Low Input2=High	GERİ
Devresi	Enable A=High Enable B=Low Input1=Input2	HIZLI STOP		Enable A=High Enable B=Low Input1=Input2	HIZLI STOP
	Enable A=Low Enable B=Low Input1=X Input2=X	MOTOR BOŞTA		Enable A=Low Enable B=Low Input1=X Input2=X	MOTOR BOŞTA

Bu uygulamada 12V'luk bir DC motorun yön kontrolü L298 entegresi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Uygulamada L298 entegresinin Köprü-A kısmı kullanılmıştır. A port'una bağlanan 3 buton ileri, geri ve hızlı durdurma işlemleri içindir. L298'in 1 numaralı ucuna bağlanan direnç değeri küçültülerek motordan geçen akim arttırılabilir direnç değeri arttırılarak motordan geçen akim azaltılabilir. Devrede kullanılan diyotlar hızlı diyotlardır. Kendi uygulamanızda kullandığınız motor voltajı ve motorun çekeceği akıma göre diyotlar kullanmayı unutmayınız. Kullandığınız motorun + besleme voltajı için Vs ucuna uygun gerilim vermeyi unutmayınız.


```
JO26
```

```
#include <16f877.h> // Kullanılacak denetleyicinin başlık dosyası
    #fuses XT, NOWDT, NOPROTECT, NOBROWNOUT, NOLVP, NOPUT, NOWRT, NODEBUG, NOCPD
3
    #use delay (clock=4000000) // Gecikme fonksiyonu için kullanılacak osi
5
    // Giriş ve çıkış pinlerine isim atanıyor
6
    #define buton ileri pin a0
    #define buton geri pin a1
    #define buton stop pin a2
    #define input1 pin b0
10
    #define input2     pin_b1
11
    #define enable a pin b2
12
    #define enable b pin b3
13
    /****** ANA PROGRAM FONKSİYONU******/
14
    void main ( )
15
16
       setup psp(PSP DISABLED);  // PSP birimi devre dişi
17
       setup timer 1(T1 DISABLED); // T1 zamanlayıcısı devre dışı
18
       setup timer 2(T2 DISABLED,0,1); // T2 zamanlayıcısı devre dışı
19
       setup_adc_ports(NO_ANALOGS); // ANALOG giriş yok
20
       setup adc(ADC OFF);  // ADC birimi devre dişi
21
       setup CCP1(CCP OFF); // CCP1 birimi devre dışı
       setup CCP2(CCP OFF); // CCP2 birimi devre dişi
22
23
```

EE-302 Mikroişlemciler

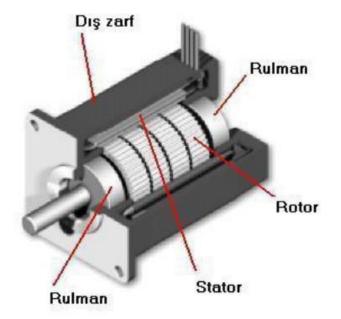
```
24
        output_high(enable_a); // Köprü A seçili
25
        output_low(enable_b); // Köprü B pasif
26
       while(1) // Sonsuz döngü
27
28
           if (input(buton ileri)) // İLERİ Butonuna basılsı ise
30
              output_high(input1); // L298 Input1 girişi lojik-1
31
              output low(input2); // L298 Input2 girişi lojik-0
32
33
           if (input(buton geri)) // GERİ Butonuna basılsı ise
34
35
              output low(input1); // L298 Input1 girişi lojik-0
36
              output high(input2); // L298 Input1 girişi lojik-1
37
38
           if (input(buton stop)) // HIZLI STOP Butonuna basilsi ise
39
40
              output low(input1); // L298 Input1 girişi lojik-0
41
              output low(input2); // L298 Input1 girişi lojik-0
42
              // Hızlı stop için burada her iki girişte lojik-1 olabilirdi.
43
              // Önemli olan Hızlı Stop için, her iki girişin aynı seviyede olması
44
45
46
```

Step (Adım) Motor

Step (adım) motorlar çok yönlü, kalıcı ömürlü birçok uygulamada kullanılan motorlardır. Step motorlarda diğer motor türleri gibi elektrik enerjisini, mekanik enerjiye çevirirler. Diğer türlerden farkı, dijital kontrollü olması ve her gönderilen pals için belli açıda dönmesidir. Bu özelliğinden dolayı bilgisayar destekli uygulamalarda sıkça kullanılmaktadır. Temelde, sabit mıknatıs içeren rotor (hareketli kısım) ve rotorun hareketini sağlayan statordan (sabit kısım) oluşmaktadır.

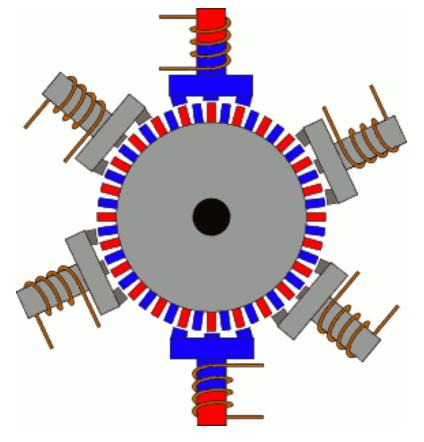

Step motorlar sabit mıknatıslı ve karma mıknatıslı yapılara sahiptir. Sabit mıknatıslı step motorlar mıknatısın manyetik alan içinde hareket etmesi prensibine göre çalışır. Sargılara uygulanan sinyallere göre rotor hareket eder. Şekil'de görülen stator sargılarından (bobin) gerçek step motorlarında çok miktarda bulunmaktadır. Sargılara uygulanan sinyallerden dolayı sargılar içinden geçen akımın yönüne göre sargılarda N veya S kutbu oluşur. Rotor sargısı da bu duruma göre döner. Step motorlar genellikle kare dalga palsler ile enerjilendirilir. Rotorda oluşan tork, bobinlere (sargılar) uygulanan akımla doğru orantılıdır. Uygulanan akım ne kadar fazla ise, oluşan manyetik alan o kadar fazla olur, dolayısıyla tork da artar. Bobin sargıları doyuma ulaşınca akım ve gerilim arttırılsa dahi tork artmaz.

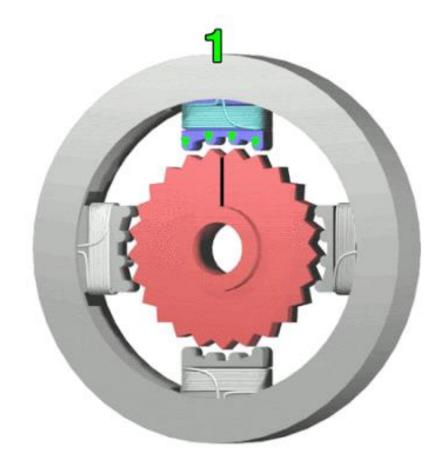

Karma step motorlarda (Hybrid stepper motors) rotor, iki tane aynı doğrultuda olan silindirin paslanmaz çelik şafta (mil) monte edilmesi ile oluşur. Böylece rotorun bir ucu kuzey (N) diğer ucu güney polaritesini (S) belirtir. Rotor silindiri dişlere sahiptir. Bu tip motorlarda rotor diş sayısı ile sargı kutup sayısı birbirinden farklı olabilir. Bu motora daha küçük açılarda hareket yapma imkânı tanır.

Adım motorlar genelde 4, 5 ve 6 uçlu olarak piyasada bulunmaktadırlar. En fazla olarak 5 uçlu adım motorlar kullanılmaktadır. 5 uçlu (kabloya) sahip adım motorlarda bir uç ortak uçtur, 6 uçlu adım motorlarda ise 2 ortak uç vardır. Ortak uçlar ya + beslemeye, ya da toprak hattına bağlanır. Sonuçta kalan 4 uç bobin-sargı (stator) uçlarıdır. Bobin uçlarına + besleme veya toprak seviyesi uygulanır. Bobin uçlarını bulmak için sargı uçlarının direnci ölçülmelidir. Daha sonra da deneme yöntemi ile doğru sargı uçları bulunabilir.

Step (Adım) Motor

Motora bir pals uygulandığında, rotorun hareket edebileceği açı miktarına adım açısı (step angle) denir. Piyasadan step (adım) motor alırken adım açısına göre alınır. Örneğin 1,8° adım açısına sahip adım motor 360° için 200 adım hareket ettirilir. Adım açısı ne kadar küçük olursa motor o kadar hassas kullanabilir. Step motora sinyal uygulandığında belli bir zaman sonra tepki verir. Bu zaman miktarına adım cevabı (adım response) denir. Motorun 1 saniyede yapabileceği maksimum adım sayısına ise adımlama oranı (stepping rate) denir.

Step motoru sürmek için her bobine sırasıyla enerji verilerek dönme hareketi sağlanabilir (**Tek faz uyartım yöntemi**). Fakat bu yöntemden ziyade genelde **İki faz uyartım yöntemi** kullanılır. İki faz uyartım yöntemi için 2 farklı sürme biçimi vardır. Bunlar **"Tam Adım" ve "Yarım Adım"** sürme teknikleridir. **Tam adım** yönteminde motor sargılarının ikisi aynı anda enerjilendirilir. Bu sayede tek faz uyartım yöntemine göre yaklaşık 1,5 kat daha fazla tork elde edilir. Fakat çekilen akımda yaklaşık 2 katına çıkmaktadır. **Yarım adım** yönteminde ise tek faz ve tam adım sürme adımları ard arda uygulanır ve böylece rotor her enerjilendirmede yarım adım döner. Bu sayede 30'lik dönme açısına sahip bir step motoru, yarım adım sürme yöntemiyle I,8 derecelik dönme açısına sahip olarak döndürebiliriz. Yarım adım sürmede motor daha hassas açılarla hareket ettirilir.

Adım	Uç-1	Uç-2	Uç-3 ∜	Uç-4
1	1	0	0	1
2	1	1	0	0
3	0	1	1	0
4	0	0	1	1

Tablo-20.4. Tam adım sürme.

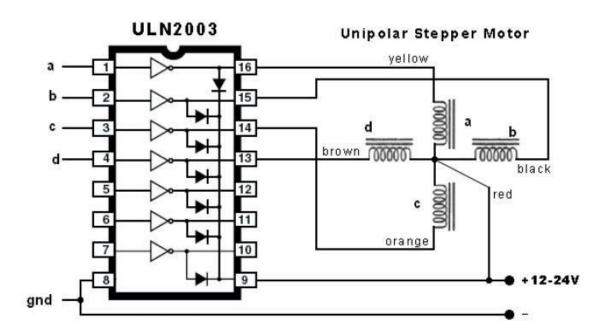
Adım	Uç-1	Uç-2	Uç-3	Uç-4
1	1	0	0	0
2	1 .	1	0	0
3	0	1	0	0
4	0	1	1	0
5	0	0	1	0
6	0	0	1	1
7	0	0	0	1
8	1	0	0	1

Tablo-20.5. Yarım adım sürme.

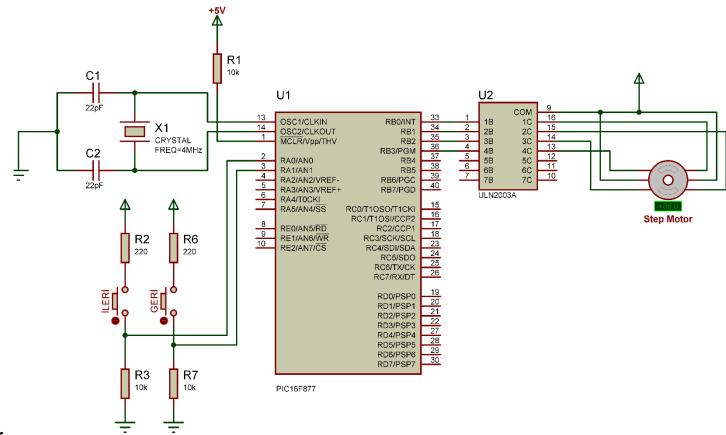

Adım motor sürme işlemlerinde PIC denetleyici tarafından lojik-l veya lojik-0 değerleri bobinlere uygulanır. Fakat PIC denetleyiciler en fazla 25 mA akım verebilirler. Bu akım değeri adım motoru sürmek için yeterli değildir. Bu sebeple denetleyici ucundan gelen sinyal akım yükseltme işlemine tabi tutulmalıdır. Bu işlem için transistörlerden faydalanabilir. Fakat bunun yerine tümleşik entegrelerde kullanılabilir. ULN 2003 entegresi step motor sürücü entegresi olarak yaygın şekilde kullanılmaktadır. Yüksek akım (kanal başına 500mA) ve yüksek gerilim (max. 50V) verebilen darlington transistör dizisi barındıran entegredir.

Step motor Uygulaması ULN-2003

Bu uygulamada 5V'luk bir step motor, ULN2003A entegresi ile sürülmüştür. Devrede RAO ve RA1 girişlerine ILERI ve GERI butonları bağlanmıştır. Butonlara bir kez basıldığında step motor sadece 1 adım ileri veya geri gider. Program step motorun yarım adım metoduna göre adim atacak şekilde yazılmıştır.


```
#include <16f877.h>
    #fuses XT,NOWDT,NOPROTECT,NOBROWNOUT,NOLVP,NOPUT,NOWRT,NODEBUG,NOCPD
    #use delay (clock=4000000)
    // Giriş ve çıkış pinlerine isim atanıyor
    #define buton ileri pin a0
    #define buton geri pin a1
    int i=0,hiz=1;
    const int yarim_adim[]={0x01,0x03,0x02,0x06,0x04,0x0C,0x08,0x09}; // !
10
    /****** ANA PROGRAM FONKSİYONU******/
11
   □ void main ( )
12
13
       setup_psp(PSP_DISABLED); // PSP birimi devre dişi
       setup_timer_1(T1_DISABLED); // T1 zamanlayıcısı devre dışı
14
15
       setup timer 2(T2 DISABLED,0,1); // T2 zamanlayıcısı devre dışı
16
       setup_adc_ports(NO_ANALOGS);  // ANALOG giriş yok
       setup_adc(ADC_OFF);  // ADC birimi devre dişi
17
       setup_CCP1(CCP_OFF); // CCP1 birimi devre dişi
18
       setup_CCP2(CCP_OFF); // CCP2 birimi devre dişi
19
20
21
       output b(0x00);
22
23
       while(1) // Sonsuz döngü
```

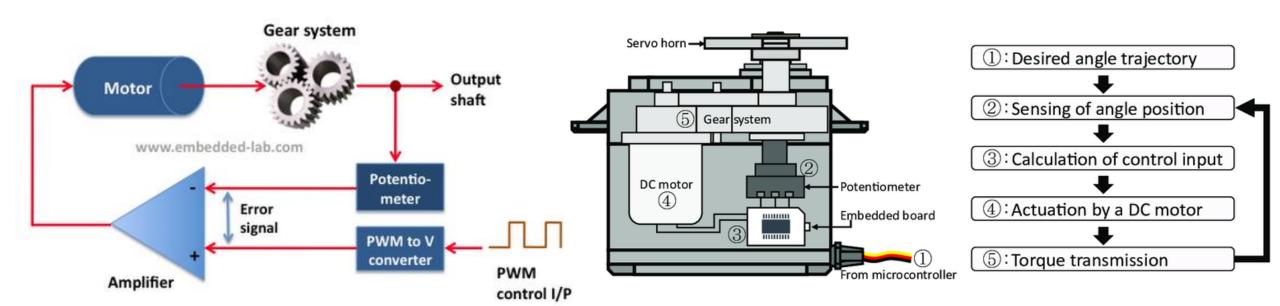


```
23
       while(1) // Sonsuz döngü
24
25
          if (input(buton ileri)) // İLERİ Butonuna basıldı ise
26
          { output b(yarim adim[i]); // Step motor 1 adım ileri
27
             while(input(buton ileri));// Basılan tuş bırakılana kadar bekle
28
             delay ms(hiz);  // Adımlar arası bekleme süresi
29
30
                                       // i değişkeni 7 olunca i değeri -1 olsun
             if (i==7)
31
                i=-1;
32
                                       // i değişkenini 1 arttır
             i++;
33
34
35
          if (input(buton geri)) // GERİ Butonuna basıldı ise
36
37
             if (i==0)
                                      // i değişkeni 0 ise i değeri 8 olsun
38
                i=8;
39
                                       // i değişkenini 1 azalt
             i--;
40
             output b(yarim adim[i]); // Step motora 1 adim geri
41
             while(input(buton geri)); // Basılan tuş bırakılana kadar bekle
42
             delay ms(hiz);  // Adımlar arası bekleme süresi
43
44
45
```


R/C Servo Motor, DC akımla çalışan ve istenilen açı aralığında dönen motor yapısıdır. R/C, Radio Controlled anlamına gelir. Servo motorlar DC Motorların temel mantığını kullanırlar. Fakat buna karşın elektronik pozisyon kontrol devresi ve elektronik şaft gibi ekstra bileşenleri vardır. Servo motor şaftın kaç derece ve hangi hızda döndüğünü algılar ve girişe bunu geri besleme olarak verir. Motorun pozisyonunu algılamak için rotora takılı bir potansiyometre bulunur. Bu potansiyometreden gelen analog değer ile inputtaki sinyal karşılaştırılır ve output olarak motorun yeni pozisyonu kontrol edilir.

Servo Motorlar

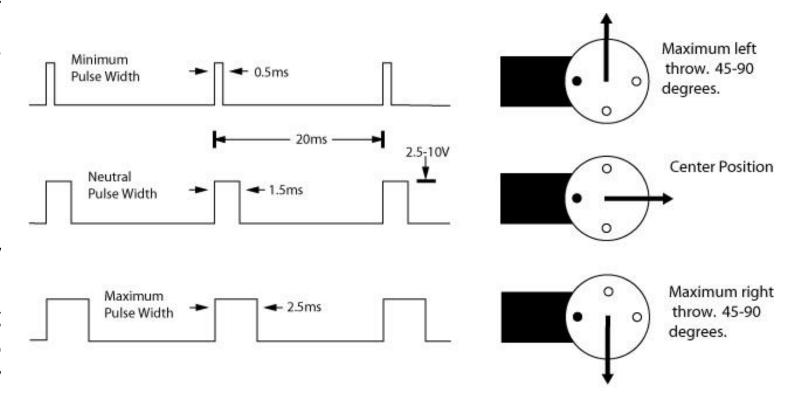
R/C tipi servo motorlarda enkoder yoktur. Bunun yerine şafta bağlanmış ve dönüşü algılayan potansiyometre vardır. Bu tip servo motorlar PWM (Pals Width Modulation - Darbe Genişlik Modülasyonu) tekniği ile çalışırlar. Kontrol ucuna gelen PWM sinyalinin görev çevrimine (duty cycle) göre belli açılarda dönme yaparlar. Bu tip servo motorlara R/C tip servo motor denmesinin nedeni genelde radyo frekansı ile uzaktan kontrol edilerek hobi amaçlı araba, uçak, helikopter vb. yapımlarında kullanılmasındandır. R/C kısaltması Radio Controlled kelimelerinin baş harflerinden meydana gelmiştir. R/C servo motorlar derece esasına göre dönerler. PWM sinyallerini yorumlayarak gerekli dönme derecelerini hesaplar ve o değer ölçüsünde dönüş yaparlar. Kontrol sinyali aynı kaldığı müddetçe konumlarını korurlar. R/C servo motorlar 0° ile 180° arasında dönme gerçekleştirirler. Bu dönme dereceleri PWM sinyalinin görev çevriminin genişliğine göre değişir.

Servo Motorlar

gerçekleşmesi **PWM** Dönmenin için sinyalinin frekansı 50 Hz olmalıdır. Yani R/C motorların kontrol sinyalinin servo periyodu 20 ms olmalıdır. 0° ile 180° arasındaki dönüş dereceleri ise PWM sinyalinin görev çevriminin (duty cycle). yaklaşık 0,5 ms ile 2,5 ms arasında değiştirilmesi suretiyle elde edilir. PWM sinyalinde 1,5 ms'lik görev çevrimi motoru merkez konuma (0°), 0,5 ms'lik görev çevrimi motoru tam sol (90° sola) konuma, 2,5 ms'lik görev çevrimi motoru tam sağ sağ) konuma getirir. R/C servo motorların besleme gerilimleri ise DC 4,8 V ile 6 V arasında olmalıdır.

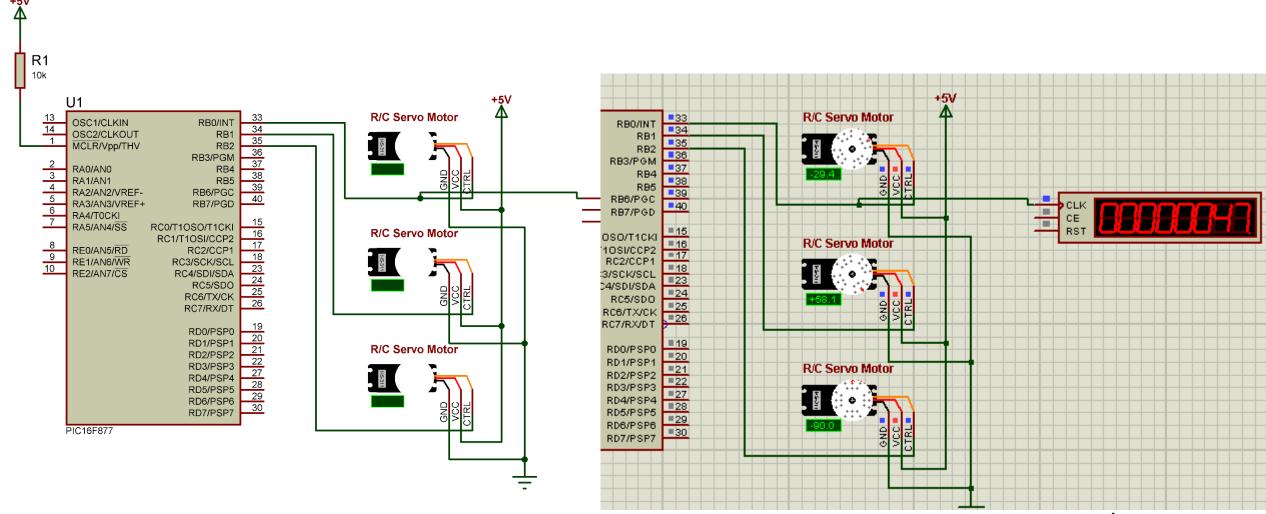

Servo Motor Uygulaması

Bu uygulamada 3 adet R/C servo motorun aynı anda ayrı ayrı derecelerde dönmeleri sağlanmıştır. R/C servo motorların kontrolü için gerekli PWM sinyali PIC denetleyici içinde bulunan CCP modülünde PWM birimi ile sağlanabilir. Ama çoğu PIC'de 1 veya 2 adet CCP modülü bulunmakta veya hiç bulunmamaktadır. Bu da fazla sayıda R/C servo motorun kontrolü için yeterli değildir. Bu nedenle oluşturacağınız bir algoritma fazla sayıda servo motoru kontrol edebilmeniz gerekmektedir. Bu uygulamada oluşturulan bir algoritma ile 3 adet R/C servo motor aynı anda farklı derecelerde kontrol edilebilmektedir. İstenirse daha fazla R/C servo motor da kullanılabilir.

EE-302 Mikroişlemciler


```
2
          PIC16F877 İle R/C Servo Motor Uygulaması
 3
    #include <16f877.h> // Kullanılacak denetleyicinin başlık dosyası
 5
 6
    #fuses HS, NOWDT, NOPROTECT, NOBROWNOUT, NOLVP, NOPUT, NOWRT, NODEBUG, NOCPD
 7
8
    #use delay (clock=20000000) // Gecikme fonksiyonu için kullanılacak o
9
10
    // R/C Servo motor dönme açı değerleri
11
    const int8 servo_derece_1[]={8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18};
12
    const int8 servo_derece_2[]={18,17,16,15,14,13,12,11,10,9,8};
13
    const int8 servo_derece_3[]={8,12,18,8,12,18,8,12,18,8,12};
14
15
    int i=0,pwm=0,duty 0=0,duty 1=0,duty 2=0;
16
    int16 zaman=0; // 16 bitlik değişken tanımlanıyor
17
18
    #int timer0 // Timer0 taşma kesmesi
  □ void kesme ()
```



```
18
    #int_timer0 // Timer0 taşma kesmesi
19
   □ void kesme ()
20
21
       set timer0(113); // TMR0 kaydedicisine 113 değeri yükleniyor
22
       if (pwm==0) // Eğer PWM değişkeni 0 ise
23
24
           output high(pin b0); // RB0 çıkışı lojik-1
25
           output_high(pin_b1); // RB1 çıkışı lojik-1
26
           output high(pin b2); // RB2 çıkışı lojik-1
27
28
29
       if (pwm>=duty 0) output low(pin b0);
       if (pwm>=duty_1) output_low(pin_b1);
30
31
       if (pwm>=duty 2) output low(pin b2);
32
33
       zaman++; // zaman değişkenini 1 arttır
34
35
       // Servo motor dönüş adımları arası bekleme süresi için
36
       if (zaman>17350) // 17350x114,4μsn=1.984.840μsn, yaklaşık 2msn
37
```



```
36
       if (zaman>17350) // 17350x114,4μsn=1.984.840μsn, yaklaşık 2msn
37
38
          zaman=0; // zaman değişkenini sıfırla
39
                   // i değişkeni değerini 1 arttır
40
          if(i==11) // Eğer i değeri 11 ise-Tüm adımlar bitti ise
41
             i=0; // i değişkenini sıfırla
42
43
44
       pwm++; // pwm değişkenini 1 arttır
45
       if (pwm>=173) // pwm değeri 173'den büyük ise
46
          pwm=0; // pwm değişkenini sıfırla
47
48
49
    /****** ANA PROGRAM FONKSİYONU******/
50
51
   □ void main ()
52
53
       setup psp(PSP DISABLED);  // PSP birimi devre dişi
54
       setup_timer_1(T1_DISABLED); // T1 zamanlayıcısı devre dışı
55
       setup timer 2(T2 DISABLED,0,1); // T2 zamanlayıcısı devre dışı
56
       setup adc ports(NO ANALOGS); // ANALOG giriş yok
57
       setup adc(ADC OFF);
                            // ADC birimi devre dışı
```



```
setup_CCP1(CCP_OFF); // CCP1 birimi devre dişi
58
       setup CCP2(CCP OFF); // CCP2 birimi devre dişi
59
60
61
62
       setup_timer_0(RTCC_INTERNAL | RTCC_DIV_4); // Timer0 ayarlar1 belirtiliyor
63
       set timer0(113); // TMR0 kaydedicisine 113 değeri yükleniyor
64
65
       enable interrupts(int timer0); // Timer0 taşma kesmesi aktif
66
       enable interrupts(global);  // Aktif edilen tüm kesmelere izin ver
67
68
       output b(0x00); // İlk anda B portu çıkışı sıfırlanıyor
69
70
       while(1) // Sonsuz döngü
71
72
          duty 0=servo derece 1[i]; // 1. R/C servo PWM görev saykılı
73
          duty_1=servo_derece_2[i]; // 2. R/C servo PWM görev saykılı
74
          duty_2=servo_derece_3[i]; // 3. R/C servo PWM görev saykılı
75
76
```


Kaynaklar

- CCS C Programlama Kitabı, Serdar Çiçek, Altaş Yayıncılık
- Mikroelektronika C programlama e-kitabı «https://www.mikroe.com/ebooks/pic-microcontrollers-programming-in-c»